Maharashtra Shikshan Samiti, Nilanga

Maharashtra Mahavidyalaya, Nilanga Dist. Latur (M.S.).

Department of History

Organised

One Day National Seminar
Under the theme 'Azadi Ka Amrit Mahotsav'

On

"Maharashtra's Contribution in Indian Freedom Struggle"

"भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान"

Sponsored by

Indian Council of Social Science Research, New Delhi

on

01st October, 2022

News Paper Clippings

पुरोगामी विचाराचे

इतिहासातील तुटलेले धागे संशोधकांनी जोडावेत : डॉ.रोडे

निलंगा: इतिहासातील संशयाचे भूत दूर करण्यासाठी अभ्यासकांनी प्रयत्न करण्याची गरज आहे. या प्रयत्नातूनच वस्तुनिष्ठ इतिहास जगासमोर येईल. इतिहासात अनेक नोंदी सुटून गेलेल्या आहेत, अनेक धागे तुटले आहेत, अशा इतिहासातील तुटलेल्या धाग्यांना जोडण्याचे काम संशोधकांनी करावे, असे मत ज्येष्ठ इतिहासकार, विचारवंत डॉ. सोमनाथ रोडे यांनी व्यक्त केले.

निलंगा येथील महाराष्ट्र महाविद्यालयात आयोजित 'भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान' या विषयावर आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या समारोप कार्यक्रमात ते बोलत होते. अध्यक्षस्थानी प्राचार्य डॉ. माधव कोलपुके हे उपस्थित होते.विचार मंचावर महाराष्ट्र शिक्षण समितीचे समन्वयक दिलीप धुमाळ, माजी इतिहास विभाग प्रमुख प्रा. मनोहर सांगवे उपस्थित होते. पुढे बोलताना डॉ. रोडे म्हणाले की, भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान महत्त्वपूर्ण आहे . सन १९३५ ते १९४७ या कालखंडात देशाची राजधानी सेवाग्राम (वर्धा) होती. असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही कारण, सर्व सूत्र महात्मा गांधींच्या सेवाग्राममधून हलत होती. सूत्रसंचलन डॉ. नरेश पिनमकर यांनी केले. प्रस्ताविक डॉ. भास्कर गायकवाड यांनी केले तर आभार डॉ. सुभाष बेंजलवार यांनी मानले.

भारतीय खातंत्र्य लढ्याला वैचारिक नेतृत्व महाराष्ट्राने दिले : डॉ. बगाडे

निलंगा : आपला देश आहे, असे मत औरंगाबाद येथील पारतंत्र्यात असताना स्वातंत्र्याची डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा जाणीव समाजात निर्माण करण्याचे विद्यापीठाच्या इतिहास विभागाचे काम समाजसुधारकांनी केले. प्रोफेसर डॉ. उमेश बगाडे यांनी प्रत्येकांची भूमिका वेगवेगळी असली व्यक्त केले. तरी उद्देश मात्र एक होता तो म्हणजे

निलंगा येथील महाराष्ट स्वातंत्र्य. महात्मा फुले, बाळ गंगाधर महाविद्यालयात भारतीय स्वातंत्र्याच्या टिळक, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर अमृत महोत्सवानिमित्त इतिहास ही स्वातंत्र्य लढ्यातील वैचारीक विभागाच्यावतीने आयोजित भारतीय नेतृत्व देशाला महाराष्ट्रानेच विलेले बोगवान' वा विषयावरील राष्ट्रीय माजी अध्यक्ष हॉ श्रीपाल सबनीस साधनव्यक्ती म्हणून उस्मानिया विभागाचे संचालक भुजंग बोबडे, महात्मा फूले वांनी भारताच्या स्वातंत्र्य पौळ, दिलीप धुमाळ, कनिष्ठ मानले.

परंपरा महाराष्ट्रातील आहे. गांधीवाद सामाजिक विज्ञान संशोधन परिषद चर्चासत्राच्या बीज भाषणात ते बोलत यांच्या हस्ते झाले. अध्यक्षस्थानी विद्यापीठ, हैदराबाद येथील डॉ. विकसीत करणवातही महाराष्ट्राचेच नवी दिख्ने द्वारा परस्कत 'भारतीय होते. चर्चासत्राचे उद्घाटन अखिल महाराष्ट्र शिक्षण संस्थेचे सचिव इंदिरा सूर्यवंशी, हैदरावाद वेथील टिळक, महात्मा गांधी, राजर्षी शाह वांनी मांडली. बाग्रसंगी महाराष्ट्र आधार चर्चासत्राचे सहसमन्वयक मोठे बोगवान आहे. म्हणून विचारांचे स्वातंत्र्य लढ्यात महाराष्ट्राचे भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे बब्रुवान सरतापे, चर्चासत्रासाठी पुराभिलेख व वस्तुसंग्रहालय

औरंगाबाद येथील डॉ. गीतांजली चळवळीत दिलेल्या योगदानावर महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा. नांदेड येथील डॉ. शिवराज बोकडे, केले. चर्चासन्नास संयोजक म्हणून अनेक संशोधक, मार्गदर्शक,

बोराडे, परभणी येथील शारदा भाष्य केले तसेच हैदराबाद प्रशांत गायकवाड, माजी इतिहास महाविद्यालयाचे प्राध्यापक डॉ. मुक्ती लढ्यातील क्रांतिकारकांनी विभागप्रमुख सांगवे एम. पी. तसेच नितीन बावळे, यशवंत महाविद्यालय दिलेल्या योगदानावरही विवेचन महाराष्ट्र व महाराष्ट्राच्या बाहेरून बहीर्जी स्मारक महाविद्यालय, वसमत महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. माधव विद्यार्थी, इतिहासप्रेमी यांचीही मोठया येथील प्रा. डॉ.रामभाऊ मुटकुळे, कोलपूके यांनी महाविद्यालयाच्या संख्येने उपस्थिती होती. सूत्रसंचालन लातूर येथील डॉ.सवाशिव दर्दे आदी प्रगतीचा आलेख मांडला, तर डॉ. अजित मुळजकर, डॉ. नरेश उपस्थित होते. उद्घाटनपर मनोगतात वर्चासत्राच्या पाठीमागील भूमिका पिनमकर, डॉ. ज्ञानेश्वर चौधरी डॉ. श्रीपाल सबनीस यांनी लोकमान्य संयोजन सचिव डॉ. सुभाष बेंजलवार व डॉ. हंसराज भोसले यांनी केले. महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, फार्मसीचे प्राचार्य डॉ.भागवत डॉ. भास्कर गायकवाड यांनी

Latur Edition Oct 4, 2022 Page No. 05 Powered by : eReleGo.com बालाजी मुस्कावाड यांनी केले. आभार पर्यवेक्षक अरविंद सोनटके यांनी मानले. शिक्षक, विश्वकेचर कर्मचारी सास्थित होते. सुनील महिंद्रकर, सुधीर गायकबण्ड धनराज बाह्र पायेन वी ते, स्तोर रामने, बालाजी कांबळे, सर्व हाऊस मास्टर यांनी कार्यक्रमासाठी पुढाकार घेतला.

इतिहासातील तुटलेले धागे जोडण्याचे काम संशोधकांचे

इतिहासातील संशयाचे भूत दुर करून अभ्यासकांनी वस्तुनिष्ठ इतिहास जगासमोर आणावे. इतिहासात बऱ्याचशा नोंदी सुटून गेलेल्या असून बरेचसे धागे तुटलेले आहेत. अशा इतिहासातील तुटलेल्या धाग्यांना जोडण्याचे काम संशोधकांनी करावे असे मत ज्येष्ठ इतिहासकार, विचारवंत प्राचार्य डॉ. सोमनाथ रोडे यांनी व्यक्त केले. महाराष्ट्र महाविद्यालयात भारतीय सामाजिक विज्ञान संशोधन परिषद,नवी दिल्ली द्वारा पुरस्कृत ''भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान'' या विषयावर आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्रात ते बोलत होते. प्राचार्य डॉ. माधव कोलपुके, समन्वयक दिलीप धुमाळ, प्रा.मनोहर सांगवे आदी मंचावर उपस्थित होते. राष्ट्रीय चर्चासत्राचे उदघाटन अखिल भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष डॉ. शीपाल सबनीस यांच्या हस्ते झाले. उदघाटन सत्राच्या अध्यक्षस्थानी महाराष्ट्र शिक्षण संस्थेचे सचिव बब्रुवान सरतापे होते. डॉ. आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबादचे प्रा. डॉ.उमेश बगाडे यांचे बीजभाषण झाले.चर्चासत्रासाठी साधनव्यक्ती म्हणून उस्मानिया विद्यापीठ हैदराबाद चे डॉ. इंदिरा सूर्यवंशी, हैदराबाद येथील प्राभिलेख व वस्त्संग्रहालय चे संचालक भूजंग बोबडे, डॉ. गीतांजली बोराडे, प्रा. डॉ. नितीन बावळे, डॉ. शिवराज बोकडे, वसमतचे प्रा.डॉ.रामभाऊ मृटकुळे, लातुरचे प्रा. डॉ.सदाशिव दंदे इत्यादिंनी भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यातील महाराष्ट्राचे योगदान या विषयावर आपले विचार व्यक्त केले. प्राचार्य डॉ.भागवत पौळ, उपप्राचार्य डॉ.सी.जे.कदम, उपप्राचार्य प्रशांत गायकवाड आदी सह मोठ्या संख्येने इतिहास प्रेमी नागरिक, विद्यार्थी व प्राध्यापक उपस्थित होते चर्चासत्राची भूमिका संयोजन सचीव डॉ. सुभाष बेंजलवार यांनी मांडली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ.अजित मुळजकर, डॉ. नरेश पिनमकर व डॉ. ज्ञानेश्वर चौधरी व डॉ. हंसराज भोसले यांनी केले. आभार चर्चासत्राचे सहसमन्वयक डॉ. भास्कर गायकवाड यांनी मानले.

रेणा

अस् आर्व नवन् ऑव जित् यांन यांच तात् राज् दोन दोन उतस्

> तभ औ

मोट

तुळ नांदे बीद परि ताल् अत्र याप सह पार पाय पाय पाय पाय पाय

भारतीय स्वातंत्र्य लढ्याला वैचारिक नेतृत्व महाराष्ट्राने दिले:डॉ.उमेश बगाडे

निलंगा,प्रतिनिधीःदेश पारतंत्र्यात असताना स्वातंत्र्याची जाणीव समाजात निर्माण करण्याचे काम समाजसुधारकांनी निर्माण करण्याच काम समाजसुधारकाना केले. प्रत्येकाची भूमिका वेगवेगळी असली तरी उद्देश मात्र एक होता तो म्हणजे स्वातंत्र्य.महात्मा फुले, बाळ गंगाथर टिळक,डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर स्वातंत्र्य लढ्यातील वैचारीक परंपरा महाराष्ट्रातील आहे. गांधीवाद विकसीत करण्यातही महाराष्ट्राचेच मोठे योगदान आहे. म्हणून विचारांचे नेतृत्व देशाला महाराष्ट्रानेच दिलेले आहे.असे मत औरंगाबाद येथील डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाच्या आंबेडकर मराठवाडा विद्यापाठाच्या इतिहास विभागाचे प्रोफेसर,डॉ.उमेश बगाडे यांनी व्यक्त केले.निलंगा येथील भारतीय महाराष्ट्र महाविद्यालयात भारतीय स्वातंत्र्याच्या अमृत महोत्सवानिमित्त इतिहास विभागाच्या वतीने आयोजित भारतीय सामाजिक विज्ञान संशोधन परिषद,()नवी दिल्ली द्वारा पुरस्कृत ''भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान'' या विषयावरील राष्ट्रीय योगदान'' या विषयावरील राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या बीज भाषणात ते बोलत होते. ते पुढे म्हणाले की धर्माने ज्या अमानुष रुढी निर्माण केल्या,लादल्या मुक्ती मिळवणे,स्वातंत्र्य त्यापासून मिळवणे हे स्वातंत्र्य समाज सुधारकांनी पेरले.स्वातंत्र्याच्या पाठीमागे तत्त्वज्ञान असावे असेही ते म्हणाले.या राष्ट्रीय चर्चासत्राचे उद्घाटन अखिल

भारतीय मराठी साहित्य संमेलनाचे माजी अध्यक्ष डॉ.श्रीपाल सबनीस यांच्या हस्ते झाले. त्यांनी आपल्या उद्घाटकीय मनोगतातून टिळक,महात्मा गांधी, राजर्षी शाहू महाराज, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर,महात्मा फुले. यांनी भारताच्या स्वातंत्र्य चळवळीत दिलेल्या योगदानावर भाष्य केले तसेच हैदराबाद मक्ती लद्भातील कांतिकारकांनी दिलेल्या योगदानावरही विवेचन केले.या चर्चासत्राच्या उद्घाटन कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाराष्ट्र शिक्षण संस्थेचे सचिव बब्रुवानजी सरतापे उपस्थित होते.चर्चासत्रासाठी साधनव्यक्ती म्हणून उस्मानिया विद्यापीठ,हैदराबाद येथील डॉ.इंदिरा सुर्यवंशी,हैदराबाद येथील पुरामिलेख व वस्तुसंग्रहालय विभागाचे संचालक भुजंग बोबडे,औरंगाबाद येथील डॉ.गीतांजली बोराडे,परभणी येथील शारदा महाविद्यालयाचे प्राध्यापक डॉ. नितीन बावळे,यशवंत महाविद्यालयाचे प्राध्यापक डॉ. नितीन बावळे,यशवंत महाविद्यालय नांदेड येथील डॉ.शिवराज बोकडे, बहीजीं स्मारक महाविद्यालय, वसमत येथील प्राध्यापक डॉ. सामाणक मुटुकुळे,लातूर येथील डॉ.सदाशिव देव इत्यादिनी भारतीय स्वातंत्र्य लढ्डावातील महाराष्ट्राचे योगदान या विषयावर सविस्तर अशी चर्चा केली.या चर्चासत्राच्या समारोप समारंभात प्रमूख पाहूणे म्हणून मार्गदर्शन करताना लातर येथील ज्येष्ठ विचारवंत

डॉ.सोमनाथ रोडे यांनी स्वातंत्र्य लढ्यातील अनेक घटनांवर पकाश टाकून त्या आपण प्रकाश टाकून त्या आपण सकारात्मक पद्धतीने समजावून घेतल्या पाहीजेत असे आवाहन आपल्या मार्गदर्शनातून केले.या चर्चासत्रास संयोजक म्हणुन महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.माधव कोलपूके मार्गदर्शन केले.याप्रसंगी महाराष्ट्र औषधनिर्माण शास्त्र महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ.भागवत पौळ,महाराष्ट्र शिक्षण संस्थेचे समन्वयक दिलीप धुमाळ,कनिष्ठ महाविद्यालयाचे उपप्राचार्य प्रा.प्रशांत गायकवाड,माजी इतिहास विभागप्रमुख सांगवे एम.पी.तसेच महाराष्ट्र व महाराष्ट्राच्या बाहेरून

अनेक संशोधक, मार्गदर्शक, विद्यार्थी, इितासप्रेमी यांचीही मोठ्या संख्येने उपस्थिती चर्चासत्रात होती. महाविद्यालयाने केलेल्या प्रगतीचा आलेख प्राचार्य डॉ.माधव कोलपुके यांनी आपल्या मुनिकेत मांडला,तर चर्चासत्राच्या पाठीमागील भूमिका संयोजन सचीव डॉ.सुभाष बेंजलवार यांनी मांडली.या कार्यक्रमाचे स्वृत्रसंचालन डॉ.अजित मुळजकर डॉ.नरेश पिनमकर व डॉ.झानेश्वर चौथरी व डॉ. हंसराज भोसले यांनी केले, तर उपस्थितांचे आभार चर्चासत्राचे सहसमन्वयक डॉ.भारूकर गांयकवाड यांनी मानले.

Oct 4, 2022 Page No. 4 Powered by : eReleGo.com

इतिहासातील तुटलेले धागे जोडण्याचे काम संशोधकांनी करावे : डॉ. सोमनाथ रोडे

. कार्यक्रमाच्या जिलंगा, पुढारी वृत्तसेवा भदार बब्रुवान इतिहासातील संशयाचे भूत दूर करण्यासाठी अभ्यासकांनी प्रयत्न करण्याची गरज आहे. या प्रयत्नातुनच . राजाभाऊ वस्तुनिष्ठ इतिहास जगासमीर येईल. लाय मुंडे, इतिहासात बऱ्याचशा नोंदी सुटून र, धनराज गेलेल्या आहेत, बरेचसे धागे तुटलेले अनिल आहेत, अशा इतिहासातील तुटलेल्या धाम्यांना जोडण्याचे काम संशोधकांनी करावे, असे मत ज्येष्ठ इतिहासकार, डॉ. सोमनाथ रोडे यांनी व्यक्त केले.

गकेरभाई मित्र

वा स्थापन

गंडळाची

हरण्यात

असमत येथील महाराष्ट्र महाविद्यालयात विळे. आयोजित भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात गसीर महाराष्ट्राचे योगदान या विषयावर रंशी. आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या समारोप कार्यक्रमात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या गव अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. माधव कोलपुके होते. विचार मंचावर महाराष्ट्र शिक्षण समितीचे समन्वयक दिलीप धुमाळ,

माजी इतिहास विभागप्रमुख प्रा. मनोहर सांगवे यांची उपस्थिती होती. भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान किती महत्त्वपूर्ण आहे. यावर आपली भूमिका स्पष्ट करताना डॉ. रोडे म्हणाले की, १९३५ ते १९४७ या कालखंडात देशाची राजधानी सेवाग्राम (वर्धा) होती असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही, सर्व सूत्र महात्मा गांधींच्या सेवाग्राममधून हलत होती. यावरून देशाच्या स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राची भूमिका किती महत्त्वाची होती लक्षात येते. डॉ. प्रास्ताविकात् भास्कर गायकवाड यांनी दिवसभर झालेल्या विविध सत्रांचा लेखा-जो मांडला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन नरेश पिनमकर यांनी केले. आभार सुभाष बेंजलवार यांनी मानले.

SPORT **把对/19**

NE 75

इतिहासातील तुटलेले धागे जोडण्याचे काम संशोधकांनी करावे : डॉ. सोमनाथ रोडे

निलंगा, पुढारी वृत्तसेवा : इतिहासातील संशयाचे भूत दूर करण्यासाठी अभ्यासकांनी प्रयत्न करण्याची गरज आहे. या प्रयत्नातूनच वस्तुनिष्ठ इतिहास जगासमोर येईल. इतिहासात बऱ्याचशा नोंदी सुटून गेलेल्या आहेत, वरेचसे धागे तुटलेले आहेत, अशा इतिहासातील तुटलेल्या धाग्यांना जोडण्याचे काम संशोधकांनी करावे, असे मत ज्येष्ठ इतिहासकार, डॉ. सोमनाथ रोडे यांनी व्यक्त केले.

येथील महाराष्ट्र महाविद्यालयात आयोजित भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान या विषयावर आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या समारोप कार्यक्रमात ते बोलत होते. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. माधव कोलपुके होते. विचार मंचावर महाराष्ट्र शिक्षण समितीचे समन्वयक दिलीप धुमाळ,

माजी इतिहास विभागप्रमुख प्रा. मनोहर सांगवे यांची उपस्थिती होती. भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राचे योगदान किती महत्त्वपूर्ण आहे. यावर आपली भूमिका स्पष्ट करताना डॉ. रोडे म्हणाले की, १९३५ ते १९४७ या कालखंडात देशाची राजधानी सेवाग्राम (वर्धा) होती असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही, सर्व सत्र महात्मा गांधींच्या

> My Latur Edition Oct 4, 2022 Page No. 3 newspaper.pudhari.co.in

सेवाग्राममधून हलत होती. यावरून देशाच्या स्वातंत्र्यलढ्यात महाराष्ट्राची भूमिका किती महत्त्वाची होती हे लक्षात येते. डॉ. प्रास्ताविकातून भास्कर गायकवाड यांनी दिवसभरात झालेल्या विविध सत्रांचा लेखा-जोखा मांडला. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन डॉ. नरेश पिनमकर यांनी केले. आभार डॉ. सुभाष बेंजलवार यांनी मानले.

इतिहासातील तुटलेले धागे जोडण्याचे काम संशोधकांनी करावे - डॉ. सोमनाथ रोडे

- इतिहासातील संशयाचे भूत दूर करण्यासाठी महाविद्यालयात आयोजित भारतीय अभ्यासकांनी प्रयत्न करण्याची स्वातंत्र्यलढ्यात गरज आहे. या प्रयत्नातूनच वस्तनिष्ठ इतिहास जगासमोर येईल. इतिहासात बऱ्याचश्या नोंदी सुटून समारोप कार्यक्रमात ते बोलत गेलेल्या आहेत, बरेचसे धागे होते. त्रटलेले आहेत. अशा इतिहासातील काम संशोधकांनी करावे असे मत सोमनाथ रोडे यांनी व्यक्त केले.

निलंगा येथील महाराष्ट्राचे योगदान या विषयावर आयोजित एक दिवशीय राष्ट्रीय चर्चासत्राच्या

भारतीय स्वातंत्र्य लढ्यात त्रटलेल्या धाग्यांना जोडण्याचे महाराष्ट्राचे योगदान किती महत्त्वपूर्ण आहे यावर आपली भूमिका स्पष्ट मंचावर महाराष्ट्र शिक्षण समितीचे यशस्वीतेसाठी प्रयत्न केलेल्या करताना ते म्हणाले की, १९३५ समन्वयक मा. दिलीप धुमाळ, सर्वांचे आभार डॉ. सुभाष बेंजलवार ज्येष्ठ इतिहासकार, विचारवंत डॉ. करताना ते म्हणाले की, १९३५

असे म्हटले तर वावगे ठरणार नाही होती. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन कारण, सर्व सूत्र महात्मा गांधींच्या डॉ. नरेश पिनमकर यांनी केले. सेवाग्राम मध्न हलत होती. दिवसभरात झालेल्या विविध सत्रांचा यावरून देशाच्या स्वातंत्र्यलढ्यात लेखा-जोखा प्रस्ताविकातून डॉ. महाराष्ट्राची भूमिका किती महत्त्वाची भास्कर गायकवाड यांनी मांडला, डॉ. माधव कोलपुके होते. विचार असलेल्या आणि चर्चासत्राच्या ते १९४७ या कालखंडात देशाची माजी इतिहास विभाग प्रमुख प्रा. यांनी मानले.

महाराष्ट्र राजधानी सेवाग्राम (वर्धा) होती. मनोहर सांगवे यांची उपस्थिती होती हे लक्षात येते. कार्यक्रमाचे तर या चर्चासत्रासाठी महाराष्ट्र व अध्यक्ष महाविद्यालयाचे प्राचार्य महाराष्ट्राच्या बाहेरून उपस्थित